

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/462/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913202083
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6913202083.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušnir, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni D. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. I. XXX, XXX XX M., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 1 253,15 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/52/2013-74 zo dňa 08. 04. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP) tak, že odporkyni právo na náhradu trov konania nepriznáva a zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 191,31 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že odporkyňa uzavrela dňa 21. 03. 2008 s právnym predchodcom navrhovateľa - s VÚB, a. s., Bratislava Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka(ďalej aj Zmluva), na základe ktorej VÚB, a. s. poskytla odporkyni úver vo výške 750,20 € (22 600,- Sk). VÚB, a. s. postúpila pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy na navrhovateľa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08. 12. 2011, kde predmetom postúpenia bol zostatok pohľadávky v celkovej výške 1 303,15 €, ktorej splatnosť nastala dňa 27. 02. 2009 tak ako to vyplýva z prílohy č. 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08. 12. 2011. Oznámením o vstupe do konania zo dňa 07. 03. 2013 vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove ako vedľajší účastník na strane odporkyne. V podaní zo dňa 26. 03. 2013 vzniesol vedľajší účastník na strane odporkyne námietku premlčania uplatneného nároku navrhovateľa, pričom poukázal na tú skutočnosť, že pokiaľ došlo k uzatvoreniu Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ide o neplatný právny úkon, keďže tento odporuje dobrým mravom a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej konštatoval, že Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 21. 03. 2008 bola síce uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, avšak jedná sa jednoznačne o zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluva spotrebiteľská podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže na jednej strane ju uzavrel právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

a na strane druhej odporkyňa ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Okresný súd uviedol, že Zmluva nestratila charakter spotrebiteľskej zmluvy ani vtedy, keď bola uzavretá v zmysle Obchodného zákonníka, pričom prednostne treba pri výklade Zmluvy použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, v danom prípade vzhľadom na vznesenú námietku premlčania ustanovenia § 101 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu k Dohode o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku zo dňa 06. 06. 2012 okresný súd uviedol, že vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou je vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je podľa názoru okresného súdu potrebné aj na bezprostredne na túto Zmluvu nadväzujúci právny úkon uznania dlhu posudzovať ako vzťah spotrebiteľský a zisťovať či pri uzatváraní Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nedošlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá by bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá bola spôsobilá podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. V uvedenej súvislosti okresný súd uviedol, že v čl. 8 Smernice Rady a EP 2005/29 obchodná praktika sa považuje za agresívnu ak podstatne zhoršuje alebo je spôsobilá významne zhoršiť slobodu výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu a tým zapríčini, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie vo vzťahu k obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Okresný súd ďalej konštatoval, že aj keď bola odporkyňa v konaní nečinná vychádzal pri rozhodovaní aj z okolností, za ktorých odporkyňa podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, pretože nečinnosť odporkyne neznamena, že túto Dohodu ako právny úkon nie je možné podrobiť súdnej kontrole podľa predpisov spotrebiteľského práva. Na základe Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku došlo podľa názoru okresného súdu jednoznačne k zhoršeniu postavenia odporkyne - spotrebiteľa, keďže v prípade platnosti tohto právneho úkonu by došlo k predĺženiu premlčacej doby na 10 rokov, pričom bez podpisu uznania záväzku by v čase podania návrhu navrhovateľom bol nárok navrhovateľa jednoznačne premlčaný vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, keďže k omeškaniu odporkyne so splácaním úveru došlo už v roku 2009 a návrh bol na súd podaný v roku 2013. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že v situácii, keď ide v čase uplatnenia práva o právo premlčané treba obzvlášť prísne (vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah) hodnotiť právne úkony, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. V uvedenej súvislosti okresný súd zdôraznil, že aj v prípade nečinnosti odporkyne - spotrebiteľa musí navrhovateľ preukázať, že pri uzatváraní Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku konal s náležitou odbornou starostlivosťou, ďalej že odporkyňa podpísala uznanie dlhu s plným vedomím následkov tohto právneho úkonu a že navrhovateľ sa pri uzatváraní Dohody nedopustil nekalej obchodnej praktiky. Ako nekalú obchodnú praktiku je podľa názoru okresného súdu potrebné vyhodnotiť aj umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu do bodu 3 Dohody s názvom „Forma splatenia záväzku“, pretože celý predchádzajúci text tohto bodu nemá súvislosť s vyhlásením odporkyne o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Táto skutočnosť podľa názoru okresného súdu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu ku spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi a zodpovedá čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v oblasti jeho činnosti. Aj táto skutočnosť sa javila okresnému súdu tak, že Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku vyhodnotil v konečnom dôsledku ako vyhotovenú za použitia nekalej obchodnej praktiky a následne v zmysle citovanej smernice ako neplatnú.

Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku tiež uviedol, že navrhovateľ počas konania nenavrhol žiaden taký dôkaz, ktorým by preukázal, že jeho pracovníci pri podpise Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku postupovali s náležitou odbornou starostlivosťou a že odporkyni pri podpise Dohody bolo vysvetlené o čo ide, aké právne následky má podpis takejto Dohody, že dôjde k zhoršeniu jej postavenia a že ide o premlčaný dlh, ktorý sa podpisom uznania dlhu bude môcť znovu súdne vymáhať, napriek tomu, že všetky tieto povinnosti vyplývajú pre navrhovateľa zo spotrebiteľského práva, ktoré je upravené jednak v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ale aj v osobitných právnych predpisoch týkajúcich sa tejto oblasti práva. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd na to, že samotné koncipovanie Dohody nasvedčuje tomu, že predmetom dohody by mala byť dohoda o splátkach dlhu. Uznanie dlhu je zakomponované až do ďalších ustanovení Dohody, pričom prehlásenie odporkyne, že má vedomosť o premlčaní dlhu je skryté v texte, ktorý sa týka zmluvných dojednaní súvisiacich so splátkovým kalendárom. Podľa názoru okresného súdu Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bola uzavretá zo strany navrhovateľa za pomoci nekalej obchodnej praktiky, ktorá je zakázaná berúc do úvahy všetky jej črty a okolnosti, ktoré

navrhovateľ využíva pri uzatváraní takejto dohody, preto okresný súd vyhodnotil Dohodu ako neplatnú zo všetkých horeuvedených dôvodov a to najmä pre jej rozpor s dobrými mravmi s prihliadnutím k tomu, akým spôsobom sa navrhovateľ snažil dosiahnuť súdne vymáhanie pohľadávky s poukazom na cieľ navrhovateľa maximalizovať svoj zisk bez ohľadu na všeobecnú zásadu dobrej viery a čestnej obchodnej praxe. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že vzhľadom k tomu, že Dohodu považuje za neplatný právny úkon, čo znamená, že na jej základe nedošlo k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, dospel k záveru, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súd po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže splatnosť úveru nastala dňa 27. 02. 2009 a navrhovateľ podal návrh na súd dňa 20. 02. 2013. Okresný súd v uvedenej súvislosti uviedol, že na posúdenie premlčania aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka, napriek tomu, že Zmluva medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka, pretože vzhľadom na spotrebiteľskú povahu Zmluvy je potrebné na premlčanie aplikovať pre spotrebiteľa vyhovujúcejšiu právnu úpravu premlčania obsiahnutú v Občianskom zákonníku.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa v podaní zo dňa 15. 05. 2013 navrhovateľ odvolal a v podaní zo dňa 15. 5. 2013 sa do výroku o trovách konania odvolal aj vedľajší účastník na strane odporkyne.

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že v zákonnej lehote podáva odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Uviedol, že dňa 06. 06. 2012 odporkyňa podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXLCLXXXXXXXX (uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou, a. s., a odporkyňou dňa 21. 03. 2008) vo výške 695,49 € s prísl. čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok. Predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň odporkyňa potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. V uvedenej súvislosti poukázal navrhovateľ na čl. 3 bod 3.1 Dohody, v ktorom je podľa jeho názoru jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené: „Osoby uvedené v bode 1. 2 alebo 1.3 tejto Dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Obsahom Dohody je uznanie dlhu zo strany odporkyne ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona je prerušenie plynutia premlčacej doby čo podľa navrhovateľa znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula sa stáva právne bezvýznamnou a následne začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba a to priamo zo zákona. Navrhovateľ v odvolaní ďalej poukázal na to, že dlh, ktorý odporkyňa uznala nebol v čase podpisu Dohody premlčaný. Okresnému súdu vytkol, že v odôvodnení rozsudku uviedol, že k omeškaniu došlo dňa 27. 02. 2009 kedy nastala splatnosť úveru. Podľa názoru navrhovateľa súd vychádzal z nepreukázaných skutočností. Poukázal na fakt, že právny predchodca navrhovateľa - postupca a rovnako ani navrhovateľ nijakým spôsobom neukončili záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom a odporkyňou, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a zo strany navrhovateľa nebola Zmluva vypovedaná, pričom nedošlo ani k odstúpeniu od zmluvy resp. navrhovateľ a ani postupca pohľadávky takýmto dokladom nedisponujú. Vzhľadom na uvedené nemohol mať súd podľa názoru navrhovateľa ukončenie Zmluvy a splatnosť pohľadávky za preukázané a teda mal nárok navrhovateľa posudzovať s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka, keďže zo zmluvy je nesporné, že zmluvné strany sa dohodli na plnení v splátkach. Navrhovateľ v odvolaní zdôraznil, že splatnosť poslednej splátky úveru nastala dňa 20. 04. 2011 a Dohoda bola podpísaná dňa 06. 06. 2012. Následne mal podľa názoru navrhovateľa okresný súd aplikovať ust. § 103 Občianskeho zákonníka a navrhovateľovi priznať prinajmenšom splátky, ktoré v čase uznania a podpisu Dohody neboli premlčané (počnúc splátkou splatnou ku dňu 20. 06. 2009). Zdôraznil, že aj napriek vyššie uvedenému zastáva názor, že v danom prípade došlo podpisom Dohody k nespochybniteľnému uznaniu dlhu vo výške 695,49 € s prísl., čím nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby dochádza podľa navrhovateľa bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Zároveň je však potrebné poukázať na ust. čl. 3 bod 3.1 Dohody, v ktorom odporkyňa potvrdila svoju vedomosť o prípadnom premlčaní dlhu, čo podľa navrhovateľa znamená, že v danom prípade nastali účinky ustanovenia § 558 Občianskeho

zákonníka aj vtedy ak by ku dňu podpisu Dohody bola pohľadávka navrhovateľa považovaná za premlčanú, pretože právna úprava obsiahnutá v ust. § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Navrhovateľ v odvolaní zdôraznil, že odporkyňa sama žiadala o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach, keďže nebola schopná uhradiť dlžnú sumu naraz. Práve navrhovateľ jej umožnil splácanie dlžnej sumy v mesačných splátkach, čo znamená, že sa snažil v záujme odporkyne predísť súdnemu konaniu. Podľa navrhovateľa odporkyňa po tom, čo sa oboznámila s obsahom Dohody, svojím podpisom existujúci záväzok uznala a vyjadrila tak svoju vedomosť o premlčaní dlhu. K podpisu Dohody nebola odporkyňa žiadnym spôsobom donútená, uzavretím predmetnej Dohody nedošlo k zhoršeniu jej postavenia ako spotrebiteľa, ale práve naopak, navrhovateľ poskytol odporkyni možnosť plniť už existujúci splatný záväzok, s splnením ktorého sa odporkyňa dostala do omeškania, v splátkach. Takáto forma Dohody nie je podľa názoru navrhovateľa ničím neobvyklým a už vôbec ju nie je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Z vykonaného dokazovania nie je podľa názoru navrhovateľa zrejme ako dospel okresný súd k záveru, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku bola uzavretá za použitia nekalej obchodnej praktiky. Navrhovateľ v odvolaní okresnému súdu vytkol spôsob vyhodnotenia dôkazov, keď okresný súd neprihliadol na to, že odporkyňa sa dohodla s veriteľom na splátkach a zároveň uznala svoj záväzok voči navrhovateľovi. Vo vzťahu k trovám konania navrhovateľ v odvolaní uviedol, že nesúhlasí s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť spotrebiteľom právnu pomoc v súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na dôvodovú k zákonu č. 384/2008 Z. z., podľa ktorej cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Podľa názoru navrhovateľa úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Uviedol, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je podľa navrhovateľa zrejme, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania nemá združenie žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, ale len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Podľa názoru navrhovateľa len na základe skutočnosti, že odporcom je spotrebiteľ, bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania, nie je možné pripraviť sa na zastupovanie v tej-ktorej veci a teda naplniť podstatu právneho úkonu - príprava a prevzatie právneho zastúpenia. Navrhovateľ v odvolaní zdôraznil, že vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet konania. Poukázal na niektoré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, v Banskej Bystrici, v Košiciach, v Prešove, v Nitre a v Žiline, ktorými chcel podporiť svoj právny názor, v zmysle ktorého by súd nemal priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia s poukazom na ust. § 142 OSP, kde nevyhnutnou podmienkou priznania náhrady trov konania je účelnosť vynaložených trov konania. Podľa názoru navrhovateľa trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Na základe uvedených skutočností navrhovateľ v odvolaní navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 220 zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu, resp. aby v zmysle ust. § 221 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, aby mu spoločne a nerozdielne nahradili trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom a v odvolacom konaní, pričom trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní si uplatnil vo výške 83,06 € s DPH.

Vedľajší účastník na strane odporkyne v odvolaní zo dňa 15. 05. 2013 namietal, že súd mu síce priznal náhradu trov právneho zastúpenia, ale v nižšej sume oproti tomu ako si ju uplatnil. Uviedol, že pokiaľ súd vychádzal pri rozhodovaní o náhrade trov konania iba z hodnoty sporu 645,49 € tak nevidí na takýto postup žiadny vecne objektívny dôvod, pretože hodnotu sporu určil svojím žalobným petitom samotný navrhovateľ vo výške 1 253,15 €. Uviedol, že prax potvrdzuje, že najväčšie možnosti na efektívnu pomoc spotrebiteľom umožňuje združeniam na ochranu spotrebiteľov práve inštitút vedľajšieho účastníctva, pretože spotrebiteľ často nevyhľadá ani advokáta ani združenie a ak áno tak len výnimočne. Pokiaľ navrhovateľ vedľajšiemu účastníkovi vytyka, že v súdnych konaniach iba vznáša námietku premlčania, tak považuje za potrebné uviesť, že súčasná právna úprava neumožňuje súdu prihliadať na premlčanie

ex offa, preto to musí robiť združenie na ochranu spotrebiteľov, preto združenie v každom spore, v ktorom navrhovateľ žaluje premlčaný nárok vznáša námietku premlčania. Uviedol, že o dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 OSP, ktoré bolo s účinnosťou od 01. 01. 2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 332/2011 Z. z. navrhovaná právna úprava má dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktami Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov najmä vo sfére ochrany pred diskrimináciou alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. V týchto prípadoch sú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zák. č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Uviedol, že novelizovanú právnu úpravu zohľadňuje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09 Deutsche Energihandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko. Poukázal tiež na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, v Žiline, v Banskej Bystrici, v Košiciach a v Prešove, ktorými chcel poukázať na správnosť jeho právneho názoru na trovy vedľajšieho účastníka. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o trovách vedľajšieho účastníka zmenil tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 277, 08 € a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 38,52 €.

V podaní zo dňa 07. 06. 2013 sa vedľajší účastník na strane odporkyne vyjadril k odvolaniu navrhovateľa a v odvolaní uviedol, že osobitný právny režim spotrebiteľských zmlúv, ktorý modifikuje klasickú zásadu zmluvnej autonómie, vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu (spotrebiteľa), ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb (dodávateľmi), ktorí stále častejšie na trhu vystupujú v monopolnom postavení resp. konajú v rámci kartelových dohôd. V uvedenom rámci je podľa názoru vedľajšieho účastníka potrebné pri správnej interpretácii a aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv smerujúcich k ochrane spotrebiteľa vychádzať z teórie výhodnosti, ktorá v každom konkrétnom prípade vždy odôvodňuje preferenčné použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 06. 06. 2012, vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že ide o formulár, ktorý vopred pripravil navrhovateľ ako veriteľ pre žalovaného spotrebiteľa ako dlžníka prípadne pre osobu prístupujúcu k záväzku, pričom dlžník nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť obsah tohto formulára. Právny predchodca navrhovateľa - Všeobecná úverová banka, a. s., v právnom postavení dodávateľa uzatvorila so žalovaným spotrebiteľom dňa 21. 03. 2008 Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru. Podľa prílohy č. 1 ku Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 08. 12. 2011 došlo dňa 27. 02. 2009 k vyhláseniu predčasnej splatnosti pohľadávky. Pokiaľ sa navrhovateľ teraz snaží túto zrejmu skutočnosť spochybňovať, tak takéto tvrdenie popierajúce realitu je treba považovať za zjavne účelové, odporujúce vykonanému dokazovaniu a sledujúce výlučne dosiahnutie úspechu v predmetnom spore. Zdôraznil, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve akcesorickým právnym úkonom, ktorý bezpochyby v rámci predmetu svojho podnikania uzatvára navrhovateľ v právnom postavení dodávateľa s dlžníkom v postavení spotrebiteľa. Akékoľvek argumentačné snahy navrhovateľa o spochybňovanie vyššie uvedeného právneho a skutkového stavu sú podľa vedľajšieho účastníka iba jeho účelovou snahou vyhnúť sa tomu, aby bol navrhovateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv považovaný za dodávateľa - teda, aby sa navrhovateľ vyhol tomu, aby súd podrobil Dohodu kontrole podľa príslušných ustanovení spotrebiteľských právnych predpisov. Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa ďalej uviedol, že navrhovateľ bol pri uzatváraní Dohody bez akýchkoľvek pochybností v postavení dodávateľa, preto musí súd Dohodu (rovnako ako každú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú navrhovateľ uzatvára v pozícii dodávateľa so spotrebiteľom) podrobiť kontrole pri náležitej aplikácii spotrebiteľských právnych predpisov. Vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa tiež uviedol, že Dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Navyše, uzavretie Dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, pretože pri uzatváraní Dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, pričom zo strany navrhovateľa boli pri uzatváraní Dohody použité omyl a lešť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky predĺženia premlčacej doby formou uznania dlhu odôvodnil vedľajší účastník na strane odporkyne tým, že predĺženie premlčacej doby umožňuje navrhovateľovi účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva v dôsledku plynutia času, následnú kvalifikáciu príslušenstva

pohľadávky ako súčasť uplatnenej istiny a tiež to, že drvivá väčšina priemerných spotrebiteľov už v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke, čím teoreticky stráca možnosť brániť sa napr. preukázaním splnenia resp. čiastočného splnenia dlhu. Predĺženie premlčacej doby navrhovateľ odvodzuje od ust. § 558 Občianskeho zákonníka resp. od ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím chce získať výhodu právnej domnienky existencie dlhu v čase uznania a uľahčiť si tak pozíciu v súdnom spore tým, že nemusí preukazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase uznania. Vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa ďalej uviedol, že navrhovateľ vo formulárových dohodách necháva dlžným spotrebiteľom uznávať pohľadávky v rozsahu takej sumy, na ktorú nemá v celom rozsahu platný právny titul t. j. suma dlhu (istiny) je vyššia ako skutočná pohľadávka podložená platným právnym titulom. Návrh na uzavretie formulára Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa napriek tomu, že navrhovateľ sa snaží tvrdiť opak. Konanie žalovaného spotrebiteľa je vždy iba reakciou na predchádzajúcu aktivitu zo strany inkasnej spoločnosti navrhovateľa. Navrhovateľ prostredníctvom siete svojich zamestnancov navštevuje alebo telefonicky, resp. emailom kontaktuje dlžníkov, ručiteľov a ich rodinných príslušníkov s tým, že osloveným osobám ponúka splátkový kalendár, ktorý im má pomôcť vyhnúť sa exekučnému vymáhaniu pohľadávky. V skutočnosti im pod zámienkou uzavretia splátkového kalendára predkladá dohodu o uznání dlhu, ktorej významu a zamýšľaným právnym dôsledkom oslovené osoby nerozumejú. Spotrebiteľ chce splátky, avšak musí podpísať celý formulár, pričom ani netuší význam toho čo podpisuje. Uzavretie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody nie sú dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom je využívaný omyl a leš' v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľom resp. dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka, vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že o dôvodnosti priznania jeho trov svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 OSP, pričom poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 332/2011 Z. z. a na nálezy Ústavného súdu SR napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08 a II. ÚS 122/09. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako dôvodný a správny potvrdil a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka v celkovej výške 69,22 €.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že rozsudok okresného súdu nie je vecne správny, pretože pri posúdení námietky premlčania uplatneného nároku navrhovateľa vznesenej vedľajším účastníkom na strane odporkyne okresný súd vec nesprávne právne posúdil. V odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku okresný súd správne uviedol, že Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju na jednej strane uzavrel právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej odporkyňa ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Okresný súd ďalej správne konštatoval, že charakter spotrebiteľskej zmluvy zmluva nestráca ani vtedy, keď je uzavretá v zmysle Obchodného zákonníka, nesprávne však aplikoval na vznesenú námietku premlčania ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, konkrétne ust. § 101 Občianskeho zákonníka, keďže Obchodný zákonník obsahuje komplexnú úpravu premlčania. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Obchodným zákonníkom má povahu vzťahu všeobecného predpisu *lex generalis* a osobitného právneho predpisu *lex specialis*. Inštitút premlčania je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku (§ 387 až 408), preto pri Zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka je potrebné na posúdenie premlčania aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka (§ 397). Úprava premlčania nie je otázkou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa; odlišne upravená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a v Obchodnom zákonníku je len výsledkom rozdielnych legislatívnych procesov, z ktorých žiadny nesmeruje k ochrane slabšej zmluvnej strany (spotrebiteľa). Premlčanie pôsobí voči obojm zmluvným stranám rovnako, preto z komplexnej právnej úpravy premlčania obsiahnutej tak v Občianskom ako aj v Obchodnom zákonníku nemožno považovať len niektoré ustanovenia za výhodnejšie pre spotrebiteľa. Ak by súd prijal argument, že pre spotrebiteľa je výhodnejšia právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku, pretože tam upravená všeobecná premlčacia doba je oproti všeobecnej premlčacej dobe upravenej v

Obchodnom zákonníku kratšia, mohlo by ísť o výhodu spotrebiteľa len v tom prípade, keď je spotrebiteľ v postavení dlžníka. Keby bol spotrebiteľ v postavení veriteľa potom by logicky kratšia premlčacia doba jeho výhodou nebola. V zmysle čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách za ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa treba považovať také, ktoré chránia slabšiu zmluvnú stranu proti silnejšej, t. j. také, ktoré upravujú vzťah dvoch subjektov vo výrazne nerovnovážnom postavení. Musí ísť teda o také ustanovenia, ktoré boli prijaté priamo na ochranu spotrebiteľa, alebo ustanovenia, ktorých charakter je taký, že zámerným spôsobom chránia slabšiu zmluvnú stranu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 25. 02. 2010 sp. zn. 32Cdo 3337/2009). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ Obchodný zákonník v ustanovení § 387 až 408 obsahuje kogentnú a ucelenú právnu úpravu premlčania, tak na vzťahy vymedzené v ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka (čo je aj tento prípad) je potrebné pri posúdení premlčania uplatnených nárokov aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce premlčanie (§ 397), pretože právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku nebola prijatá za účelom ochrany spotrebiteľa.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie konštatujúc, že právne posúdenie Dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku zo dňa 06. 06. 2012 okresným súdom je správne a v tomto smere mu nemožno vytknúť žiadne pochybenie. Okresný súd však nesprávne, tak ako bolo vyššie konštatované, posúdil premlčanie, nakoľko nesprávne aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka, keďže v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje komplexnú úpravu premlčania týkajúcu sa obchodných záväzkových vzťahov (absolútnych obchodov).

Úlohou okresného súdu bude preto v rámci ďalšieho konania (s prihliadnutím k tomu, že odvolacie námietky navrhovateľa týkajúce sa splatnosti pohľadávky sú vzhľadom na jeho tvrdenie v žalobe, že postupca odstúpil od Zmluvy neopodstatnené) pri správnej aplikácii príslušných ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich premlčanie (§ 397) opätovne posúdiť, či je nárok navrhovateľa uplatnený v žalobe premlčaný alebo nie a následne pokiaľ okresný súd dospeje k záveru, že nárok navrhovateľa premlčaný nie je, bude úlohou okresného súdu vysporiadať sa s tým, či si navrhovateľ uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 1 253,15 € spolu s vyčísleným úrokom z omeškania za obdobie od 09. 12. 2011 do 30. 08. 2012 v sume 46,53 € a ročným úrokom z omeškania vo výške 9,25 % zo sumy 645,49 € od 31. 08. 2012 do zaplatenia dôvodne alebo nie. V novom rozhodnutí o veci rozhodne okresný súd podľa ust. § 224 ods. 3 OSP aj o trovách odvolacieho konania. Pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady trov konania zohľadní okresný súd sumu predmetu konania, do ktorej je zahrnuté aj vyčíslené príslušenstvo, ktoré je vo vyčíslenej podobe potrebné zahrnúť do základu pre výpočet súdneho poplatku v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platom znení, preto nie je dôvod vyčíslené príslušenstvo vyňať zo základu pre výpočet tarifnej odmeny podľa § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.